

nr 3(30)/2014

informator bezpłatny

HOSPICJON

ISSN 1895-9105

3

Kwartalnik Otwockiego Towarzystwa Opieki Paliatywnej

W NUMERZE

Od Redakcji

Okres wakacyjny, dla nas między kampanijny, upłynął nam spokojnie. Rozliczyliśmy akcję „Pola Nadziei”, a na coroczną konferencję ogólnopolskiego organizatora w Krakowie wysłaliśmy tym razem dwie młode i bardzo zaangażowane wolontariuszki Ulę i Wioletę.

W lipcu odbyła się też zbiórka publiczna przed kościołem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Wildze.

Wzięli w niej udział wolontariusze Szkoły Podstawowej w Woli Władysławowskiej oraz Centrum Wolontariatu CSiK w Garwolinie. Dzięki ofiarności Parafian zebraliśmy 1570,15 zł.

Druga część lata to przede wszystkim zaznajomienie się z nową ustawą dotyczącą zbiórek publicznych i obecność OTOP na Diecezjalno – Gminno – Powiatowych Dożynkach w Wiązownej 31 sierpnia.

Po wakacjach przyszedł wrzesień i dzieci będące pod opieką Funduszu Dzieci Osieroconych OTOP poszły do szkoły, oczywiście najuboższe z nich otrzymały wsparcie od stowarzyszenia w postaci dofinansowania wyprawek szkolnych czy nowych ubrań.

Dziś jesteśmy w środku

XI Ogólnopolskiej Kampanii „Hospicjum to też życie”, o czym więcej dowiecie się Państwo na łamach naszego „Hospicjona” – str. 8. A co jeszcze? Niestety kontrakt na powiat garwoliński „Empatia” nie dostała... Jest nam bardzo przykro, bo tak naprawdę zrobiliśmy wszystko, co się dało. W związku z powyższym zachęcamy do przeczytania wywiadu z Panią Prezes Zarządu OTOP, która jako bardzo doświadczona osoba, postara się wyjaśnić nam istotę opieki nad chorymi w hospicjum domowym. Zapraszamy!

(A. WOJTASIEWICZ)

Kontakt do redakcji:

e-mail:
a.wojtasiewicz_otop@op.pl
ul. Żeromskiego 6
05-400 Otwock
– z dopiskiem HOSPICJON
tel. kom. 504 096 119

hospicjum domowe

O hospicjum i idei opieki paliatywnej
słów istotnych kilka 3

od ucha do ducha

Między wykorzeniem
a zadowoleniem 6

ponadto

Coś smacznego 6
Nasze „dobre serdeuszka” 7
Reportaż 8

Rada programowa:

Małgorzata Kobiałka
Zofia Szymańska-Avakumović
Monika Kwacz

Redaktor naczelna:

Angelika Wojtasiewicz

Zastępca

redaktor naczelnej:

Kazimierz Stasiak

Redakcja: Izabela Surga

Dział reklamy:

Marlena Zduńczyk
tel. 662 018 497

Projekt graficzny i przygotowanie do druku:

Izabela Surga

Wydawca:

Robert Stachowicz,
QLCO. Agencja Reklamowo-
Wydawnicza. Quick Lopez Co.
tel. 22 6126830
ul. Hipolitowska 94
05-074 Halinów

Druk: Drukarnia REGIS Sp. z o.o.

ul. Napoleona 4,
05-230 Kobyłka

Redakcja nie zwraca korespondencji. Przy publikacji zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania nadesłanych tekstów. Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam.

ISSN: 1895-9105. Nakład: 1500 egzemplarzy. Czasopismo bezpłatne.

OTWOCKIE TOWARZYSTWO OPIEKI PALIATYWNEJ

Organizacja Pożytku Publicznego KRS: 0000126492
Ul. Żeromskiego 6, 05-400 Otwock
tel./fax: 22 719 42 80, e-mail:hospicjumotwock@wp.pl

POMÓŻ HOSPICJON PKO BP: 93 1020 1127 0000 1502 0008 6355

O hospicjum i idei opieki paliatywnej słów istotnych kilka

Rozmowa z Małgorzatą Szwed Prezesem Otwockiego Towarzystwa Opieki Paliatywnej, które prowadzi Hospicjum Domowe „Empatia”

Chcąc rozwiązać mnożące się wątpliwości na temat domowej opieki hospicyjnej, zapytałśmy Panią Prezes Zarządu stowarzyszenia, które od ponad dwunastu lat propaguje ideę hospicyjną na ziemi otwockiej i garwolińskiej, o kilka najważniejszych kwestii związanych z domową opieką hospicyjną.

– Coraz więcej mówi się o hospicjach, ale czy mogłaby Pani przybliżyć nam jeszcze raz znaczenie pojęć hospicjum i opieka paliatywna?

MS: Opieka paliatywna to opieka nad pacjentem chorym na nieuleczalne choroby w okresie terminalnym, opieka uwzględniająca człowieka jako całość, a nie tylko jednostkę chorobową. Obejmuje ona wszechstronnie (jakby okrywała płaszczem) chorego i jego rodzinę łagodząc ból i inne objawy, a także wspierając duchowo, psychicznie i socjalnie. Hospicjum to taki dom, w którym osoba dotknięta nieuleczalną chorobą może cieszyć się życiem, wykorzystać każdą chwilę. Dom, w którym chory otoczony jest życzliwością, bliskością drugiego człowieka, ale też profesjonalną opieką.

– Czym różni się opieka w hospicjum od opieki nad pacjentem w domu?

MS: Właściwie jedyną zasadniczą różnicą jest to, że hospicjum stacjo-

narne opiekuje się chorymi przez 24 godziny na dobę we własnym budynku, natomiast domowe hospicjum dojeżdża do chorego do jego własnego domu. I tu i tu cel jest ten sam. Do hospicjum stacjonarnego trafiają przeważnie osoby, które nie mogą przebywać w domu z różnych powodów: ich stan na to nie pozwala, osoby samotne lub takie, których bliscy po prostu nie mogą zorganizować stałej opieki, bo np. pracują.

– Wiele słyszymy w programach telewizyjnych o kolejkach do poradni specjalistycznych, czy to dotyczy także hospicjów?

MS: Niestety hospicja także działają na zasadzie kontraktów z NFZ i także mają przydzielone limity.

Mało tego finansowanie z kontraktu NFZ pokrywa zaledwie ok. 60 % kosztów jakie ponosi hospicjum...

– To znaczy, że ciągle hospicjum ma za mało środków?!

MS: Tak, dlatego działa przy stowarzyszeniu, które z roku na rok dofinansowuje działalność hospicjum domowego i jest dla niego gwarantem działania w przypadku nie wypłacenia przez NFZ nadwykonań.

– Mimo to nadal są kolejki do hospicjum?

MS: Niestety. Hospicjum „Empatia” ma kontrakt na dwudziestu pacjentów miesięcznie, a od dłuższego czasu pomaga aż trzydziestu chorym. Każdy z nich potrzebuje wsparcia, każdy jest w trudnej sytu-

Hospicjum domowe „Empatia”

**Telefon kontaktowy:
0 501 060 462
poniedziałek – piątek
w godz. 8.00–18.00**

HOSPICJUM DOMOWE

acji... Hospicjum nie może przyjąć więcej, bo nie ma takich możliwości kadrowych, sprzętowych, a ich zwiększenie wiązałoby się z kolejnymi kosztami. I tak ryzykujemy, bo nie wiemy, czy NFZ zwróci nam koszty choć za tych dziesięciu, nie zawsze chce płacić nadwykonania kontraktów. Stąd pracownicy zmuszeni są do zapisywania chorych w kolejkę, choć jest to dla nich bardzo trudne... Niełatwo jest powiedzieć rodzinie, że muszą czekać, bo nie wiadomo czy uda się później dojechać z pomocą...

– Jak wiele telefonów otrzymujecie od rodzin szukających pomocy i kto je odbiera?

MS: Telefon zgłoszeniowy z reguły odbiera pielęgniarka, która jest długoletnim pracownikiem hospicjów, osobą z dużym doświadczeniem. Placówka przyjmuje zgłoszenia w dni pracujące od 8:00 do 18:00. Bywa różnie, czasem jest kilka telefonów dziennie a czasem żadnego. Dzwonią przeważnie członkowie rodzin, ale nie tylko po to, by zgłosić kogoś do hospicjum domowego. Czasem potrzebują także rozmowy, szukają zrozumienia, wsparcia du-

chowego, wtedy wymaga to dłuższej chwili...

– Kto pracuje w hospicjum i jakie ma określone zadania?

MS: Zespół hospicyjny składa się z lekarza, pielęgniarki, psychologa, fizjoterapeuty, pracownika socjalnego, wolontariuszy i ewentualnie duchownego. Każdy ma przypisane zadania. Lekarz decyduje o wszelkich czynnościach medycznych dotyczących pacjenta. To on decyduje o leczeniu, wybiera leki, zleca badania czy wizyty psychologa lub fizjoterapeuty, wypisuje recepty. Pielęgniarka wypełnia zlecenia lekarza, ale też jest najbliższą pacjentowi i rodziny. W sytuacjach niecierpiących zwłoki, w porozumieniu z lekarzem podejmuje decyzje o zmianie lub wdrożeniu leczenia. To ona wspiera bliskich w opiece, doradza, uczy, rozmawia i wysłuchuje wszelkich wątpliwości. Pielęgniarka także wypożycza sprzęt oraz w Hospicjum Domowym Empatia jest niejako pracownikiem socjalnym, który decyduje o wsparciu rodziny w zakupie leków czy środków pielęgnacyjnych.

Psycholog i fizjoterapeuta przyjeżdżają do domu chorego po uprzednim zleceniu przez lekarza

oraz za zgodą pacjenta i rodziny. Opiekę w hospicjum wspierają także wolontariusze, którzy pomagają w opiece nad chorym, czy w zwykłych domowych obowiązkach.

– Czy cały zespół jeździ do pacjenta razem, czy jest to jakoś usystematyzowane?

MS: Wizyty lekarskie i pielęgniarskie odbywają się regularnie. Lekarz minimum dwa razy w miesiącu, a pielęgniarka dwa razy w tygodniu. Z tym, że zależy to od indywidualnej potrzeby chorego. Są sytuacje, w których pielęgniarka odwiedza chorego codziennie. Wizyty zwykle planowane realizowane są przez lekarza i pielęgniarkę, ale nie zawsze dojeżdżają oni razem. Reszta zespołu odwiedza dom chorej osoby zgodnie z aktualną potrzebą.

– Pacjent, który jest pod opieką „Empatii” ma zapewniony sprzęt bezpłatnie, czy musi sobie go sam zorganizować?

MS: Hospicjum Domowe „Empatia” dysponuje dość dużą ilością sprzętu medycznego – dużo większą niż wymagania NFZ. Wypożycza go bezpłatnie swoim pacjentom. Także badania chorych są realizo-

HOSPICIUM DOMOWE

wane przez laboratorium, z którym hospicjum ma podpisaną umowę, a materiał pobiera i do laboratorium dostarcza pielęgniarka.

– Jeśli NFZ nie wymaga to, dlaczego hospicjum inwestuje w sprzęt medyczny?

MS: Opieka paliatywna, jak już wspomniałam, ma okrywać chorego jakby płaszczem. Ma sprawować nad nim i jego rodziną kompleksową opiekę. Nie wyobrażam sobie, że hospicjum odsyła rodzinę po niezbędny choremu np. koncentrator tlenu do płatnej wypożyczalni.

– Czy po śmierci pacjenta kontakt hospicjum z rodziną zostaje zakończony?

MS: Różnie z tym jest. To zależy od rodziny. Nasze hospicjum stara się ten kontakt przedłużyć, co możliwe jest dzięki stowarzyszeniu. W związku z tym, że najbardziej odczuwana w rodzinach jest śmierć młodej osoby – ojca czy matki, przy-

stąpiliśmy w 2011 roku do ogólnopolskiego programu i założyliśmy Fundusz Dzieci Osieroconych. Opiekujemy się dwunastką dzieci, których jeden z rodziców zmarł w naszym hospicjum. Odwiedzamy ich i wspieramy materialnie, ale też pomagamy przejść im najtrudniejszy okres żałoby.

– Co jest najważniejsze w opiece hospicyjnej?

MS: Najważniejsza myślą jest empatia i doświadczenie. Ludzie hospicjum nie pracują mechanicznie. Muszą czuć ideę swojej pracy i wyrażać ją poprzez wrażliwość, zrozumienie, pewnego rodzaju czułość na potrzeby drugiego człowieka, ale też cierpliwość. W tym najtrudniejszym momencie życia, w obliczu nieuleczalnej choroby nie wystarczy zespołowi wspaniałe wykształcenie na papierze. Ważniejsze jest serce i umiejętność rozmowy... Tu błędy nie są wybaczone.

– Z jakimi problemami spotyka się hospicjum domowe na co dzień?

MS: Największe problemy to biurokracja i nieczułość urzędnicza. Nikogo nie interesuje w tym wszystkim drugi człowiek. Starając się o kontrakt musimy zadbać o dopełnienie wielu niezyciowych przepisów, które nie przekładają się na kompleksową opiekę nad potrzebującym człowiekiem. Liczą się cyferki! Nie dostanieśmy zwiększenia kontraktu, bo za mało jest urodzeń w stosunku do zgonów. W konkursie na kontrakt na opiekę hospicyjną w powiecie garwolińskim także przegraliśmy z hospicjum „na papierze”. Z każdym problemem jesteśmy w stanie sobie poradzić, ale nie ze skostniałą biurokacją i nie rozumiałymi dla nas – ludzi hospicjum – decyzjami urzędników.

Serdecznie dziękuję za rozmowę!

(WYWIAD SPISAŁA AW)

Wymagania dotyczące sprzętu medycznego stawiane hospicjom domowym, a życiowe realia:

Rodzaj sprzętu medycznego	Ilość sprzętu wymagana przez Narodowy Fundusz Zdrowia do zakontraktowania	Ilość sprzętu posiadanego przez Hospicjum Domowe „Empatia” – kontrakt na 20 pacjentów/miesiąc, faktyczna ilość 25–30 pacjentów/miesiąc.
Koncentrator tlenu	1 szt./10 pacjentów	18 szt.
Łóżko specjalistyczne z materacem	niewymagany	4 szt.
Nebulizator	bw	9 szt.
Ssak medyczny	1 szt./10 pacjentów	4 szt.
Pompy infuzyjne	1 szt./20 pacjentów	3 szt.
Pulsoksymetr	niewymagane	1 szt.
Glukometry	bw	11 szt.
Ciśnieniomierze	bw	10 szt.
Materace przeciwoleżynowe	niewymagane	20 szt.
Wózek inwalidzki		9 szt.
Chodziki i balkoniki	bw	16 szt.
Kule		6 par
Krzesełka WC	niewymagane	9 szt.
Neseser pielęgniarski wyposażony w podstawowy sprzęt i materiały jednorazowego użytku oraz zestaw przeciwwstrząsowy.	bw	4 szt.

bw – bez wyznacznika

OD UCIA DO DUCHA

Między wykorzeniem a zadomowieniem

Tak się ułożyły ostatnie trzy miesiące mojego życia, że żyję na walizkach. Bez stałego miejsca pobytu. Ciągłe w drodze. Co kilka dni w innym łóżku się budzę i zastanawiam się, otwierając oczy, gdzie jestem. Zaczęła się we mnie odzywać potrzeba własnego miejsca. Remont pokoju przedłuża się o kolejne tygodnie. Wykorzenie. Bez swojego miejsca. Mieszkam w klasztorze a jednak czuję się jakbym za chwilę miał wrzucić do torby podręczne rzeczy i gdzieś ruszyć. Potrzeba domu to jedna z najbardziej fundamentalnych potrzeb. Miejsce do spotkań, do bliskości, do rozmów, do budowania więzi przy wspólnym stole. Urządzą właśnie pokój. Mały, okrągły stolik, fotele, lampa z łagodnym światłem. Wolałem okrągły aby była zawsze okazja do spotkania.

Myślę o tych, którzy nie mają swojego miejsca, tracą je. Myślę o tych którzy codziennie wracają do pustego domu i nikt na nich nie czeka. Nikt nie

zapropnuje herbaty, nie zapyta np. Jak było dziś w pracy?

Myślę o tych, którzy nie wybrali samotności lecz muszą się na nią z bólem godzić. Niosą w sobie na przemian jakąś nadzieję i rozlewający się smutek albo złość na taki stan rzeczy. Myślę o tych, którym nie smakuje samotne śniadanie zjadane po to tylko, by coś zjeść. Tak rzadko mają okazję do tego, by celebrować z kimś świąteczny obiad. By usiąść i bez pośpiechu cieszyć się smakiem nie tylko deseru, ale i wspólnym czasem. Gdy posiłek jest pretekstem do dalszego spotkania, gdy czasu się nie zabiera ale z prostotą daje.

Okazuje się, że życie nie musi być tak skomplikowane, że można bez gry, udawania, domysłów, masek wejść w spotkanie z drugim. W głębszym sensie odkrywam, że dobrze przeżyte spotkanie z człowiekiem, otwiera mnie na spotkanie z Bogiem w jego domu.

(ks. KAZIMIERZ STASIAK SAC)

„Śpieszmy się”

Annie Kamińskiej

Śpieszmy się kochać ludzi tak szybko odchodzą
zostaną po nich buty i telefon głuchy
tylko to co nieważne jak krowa się wlecze
najważniejsze tak prędkie że nagle się staje
potem cisza normalna więc całkiem nieznośna
jak czystość urodzona najprościej z rozpacz
kiedy myślimy o kimś zostając bez niego

Nie bądź pewny że czas masz bo pewność
niepewna
zabiera nam wrażliwość tak jak każde szczęście
przychodzi jednocześnie jak patos i humor
jak dwie namiętności wciąż słabsze od jednej

tak szybko stąd odchodzą jak drożdż młkną
w lipcu
jak dźwięk trochę niezgrabny lub jak suchy ukłon
żeby widzieć naprawdę zamykają oczy
chociaż większym ryzykiem rodzić się niż umrzeć
kochamy wciąż za mało i stale za późno

Nie pisz o tym zbyt często lecz pisz raz
na zawsze
a będziesz tak jak delfin łagodny i mocny

Śpieszmy się kochać ludzi tak szybko odchodzą
i ci co nie odchodzą nie zawsze powrócą
i nigdy nie wiadomo mówiąc o miłości
czy pierwsza jest ostatnią czy ostatnia pierwszą

(Jan Twardowski)

Coś smaczno...

Szybkie ciasteczka owsiane

Ostatnio zaczęłam szukać inspiracji w Internecie. Uwielbiam zdrowe słodkości, chrupiące i jak najbardziej naturalne, stąd ciasteczka owsiane. Przepis wypróbowałam i jest naprawdę dobry, polecam!

Składniki:

- 2 jajka
- 2 szklanki płatków owsianych
- 1 ½ szklanki mąki (ja dodałam naturalnej żytniej)

¾ szklanki cukru (zwykły, brązowy albo zamiast tego kilka łyżek miodu)

100 g roztopionego masła
pół łyżeczki proszku do pieczenia

bakalie ok. 200 g (orzechy, migdały, pestki słonecznika, rodzynki, żurawina, a nawet siemię lniane, co kto lubi)
ew. gruby cukier do posypania ciasteczek

Przygotowanie:

Składniki mieszamy łyżką w misce – najlepiej wymieszać najpierw suche a potem dodać jajka i masło,

jeśli masa będzie za gęsta można dodać kilka łyżek mleka lub wody. Piekarnik rozgrzać do 160 stopni. Masę wyłożyć łyżką na blachę wyłożoną papierem do pieczenia nadając im okrągły kształt. Posypać cukrem każde ciastko. Piec dwie blaszki na raz, ok. 7–10 minut w piekarniku z termoobiegiem lub jeśli termoobieg nie ma, po jednej blaszce 10–12 minut.

Smaczno!

(STOKROTKA)

[Przepis z bloga kulinarne Beaty Królikiewicz; Niebo na talerzu]

NASZE „DOBRE SERDUSZKA”

W okresie od 30 czerwca do 31 października na konto OTOP wpłynęło 6266,70 zł tytułem darowizny na różne cele statutowe. Wszystkim darczyńcom serdecznie dziękujemy.

Dziękujemy panu Mirosławowi Przywózkiewi za druk naklejek na kwestę HTTŻ oraz ulotek informacyjnych 1%.

Bardzo dziękujemy panu Jerzemu Woszczykowi Prezesowi WSH „Fala” za umożliwienie postawienia skarbonsy. W okresie od IV do VI zebraliśmy do niej 1500,85 zł.

Serdecznie dziękujemy Robertowi Stachowiczowi i Wydawnictwu QLCO. Agencja Reklamowo-Wydawnicza Quick Lopez Co. za naszego

HOSPICIJUM

Serdecznie dziękujemy wolontariuszom i ich opiekunom z:

- ♥ Gimnazjum im. O. Kolberga w Kołbieli
  - ♥ Gimnazjum nr 4 im. J. Piłsudskiego w Otwocku
  - ♥ Gimnazjum nr 2 im. I. Sendlerowej w Otwocku
  - ♥ Gimnazjum nr 3 im. T. Morusa w Otwocku
  - ♥ Gimnazjum im. B. Prusa w Karczewie
  - ♥ Gimnazjum nr 1 im. Łączniczek AK w Józefowie
- za udział w kwestach w dn. 31X – 2XI przed cmentarzami. Podczas zbiórki Hospicjum to też życie zebrali oni 31 715,70 zł! Bardzo dziękujemy wszystkim darczyńcom, którzy wsparli akcję!

Podczas zbiórek „Pakujemy dla hospicjum” w sklepach TESCO w dn. 17–19 X wolontariusze z:

- ♥ Gimnazjum nr 2 w Otwocku,
  - ♥ Gimnazjum nr 1 w Józefowie,
  - ♥ Gimnazjum nr 5 w Garwolinie,
  - ♥ Gimnazjum w Trąbkach,
  - ♥ Szkoły Podstawowej w Wildze,
  - ♥ Szkoły Podstawowej w Woli Władysławowskiej,
  - ♥ Zespołu Szkół Rolniczych w Miętnem,
  - ♥ oraz Centrum Wolontariatu w Garwolinie,
- pakując zakupy klientom zebrali:
- TESCO Józefów – 2807,09 zł
  - TESCO Otwock – 1796,61 zł
  - TESCO Garwolin – 2834,95 zł

Bardzo dziękujemy za wielkie zaangażowanie! Dziękujemy także pracownikom i klientom sklepów za wspaniałe przyjęcie wolontariuszy!

To było...

- 5–6 lipca konferencja „Poła Nadziei” w Krakowie
- 27 lipca kwesta przed kościołem pw. Wniebowzięcia NMP w Wildze – wolontariusze zebrali 1570,15 zł
- 11 października rozpoczęcie XI Ogólnopolskiej Kampanii „Hospicjum to też życie”; Światowy Dzień Opieki Paliatywnej i Hospicjów
- 17–19 października akcja „Pakujemy dla hospicjum i dzieci osieroconych” w sklepach TESCO w Otwocku, Garwolinie i Józefowie
- 31 październik – 2 listopada zbiórki przed cmentarzami w ramach akcji „Hospicjum to też życie” w Otwocku, Karczewie, Józefowie i Kołbieli
- październik rozdaliśmy szkołom 1000 cebulek żonkila, aby zasilić nasze „Poła Nadziei”
- październik – listopad lekcje w szkołach o wolontariacie i hospicjum

To będzie...

- 21 – 22 listopad Konferencja „Zapomniani żałobnicy – o żałobie wśród dzieci i młodzieży” SOPOT
- 25 listopad Światowy Dzień Pluszowego Misia – niespodzianka dla naszych dzieci osieroconych od wolontariuszy
- 5 grudnia Międzynarodowy Dzień Wolontariusza – niespodzianka dla naszych wolontariuszy
- 12–14 grudnia „Pakujemy dla hospicjum” w TESCO
- grudzień 30 listopada kiermasz ozdób świątecznych przed kościołem pw. Zesłania Ducha Świętego (Pallotyńi)
- 6 grudnia Mikołajkowy kiermasz ozdób w Garwolinie

WYDARZENIA

XI OGÓLNOPOLSKA KAMPANIA „HOSPICIUM TO TEŻ ŻYCIE”

11 października w Światowym Dniu Opieki Paliatywnej i Hospicjów, ruszyła kolejna kampania społeczna „Hospicjum to też życie”, która podobnie jak w roku ubiegłym, przebiegać będzie pod hasłem „Pomóż ukoić ból”. Celem kampanii jest nagłośnienie problemów związanych z osieroceniem dzieci i młodzieży oraz zwiększenie świadomości na temat roli udzielanego im wsparcia, zarówno materialnego, jak i psychologicznego oraz edukacyjnego. Bogate doświadczenie hospicjów z pracy nad osieroconymi dziećmi pacjentów wykorzystane zostanie do pomocy wszystkim małoletnim żalobnikom.

Istotnym elementem kampanii jest wdrożenie programu pomocowego pod nazwą „Tumbo Pomaga”, mającego za zadanie opiekę psychologiczną nad dziećmi i młodzieżą, którzy doświadczają straty, a także przekazanie konkretnych rozwiązań i narzędzi osobom sprawującym nad nimi opiekę lub przebywającym w ich otoczeniu. W jego ramach uruchomiony został specjalny portal, będący nie tylko kompendium wiedzy na temat przeżywania żałoby przez dzieci i młodzież, ale również forum wymiany myśli – www.tumbopomaga.pl

Patronatem honorowym kampanię objęło Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Rzecznik Praw Dziecka.

(AW)

Nasze lokalne działania związane z kampanią „Hospicjum to też życie” to przede wszystkim:

- ♥ 17 – 19 X – „Pakujemy dla hospicjum i dzieci osieroconych” akcja w TESCO w Garwolinie, Otwocku i Józefowie
- ♥ X – XI – lekcje w szkołach o wolontariacie i hospicjum
- ♥ 31 X – 2 X – Zbiórki przed cmentarzami w ramach HTTŻ w Otwocku, Kołbieli, Józefowie i Karczewie
- ♥ 25 XI – Światowy Dzień Pluszowego Misia – niespodzianka od szkół dla dzieci osieroconych
- ♥ 5 XII – Międzynarodowy Dzień Wolontariusza – niespodzianka dla wolontariuszy
- ♥ 12 – 14 XII – „Pakujemy dla hospicjum” w TESCO
- ♥ XII – kiermasz ozdób świątecznych

„Pakujemy dla hospicjum”
w TESCO Garwolin

**DZIĘKUJEMY ZA PRZEKAZANY 1%
PODATKU ZA 2013 ROK NA OTWOCKIE
TOWARZYSTWO OPIEKI PALIATYWNEJ.**

OTOP
Towarzystwo Opieki Paliatywnej

**NA NASZE KONTO WPŁYNEŁO:
67 436,26 zł**

Dzięki Państwu możemy dalej prowadzić Hospicjum Domowe „Empatia”, wspierać Hospicjum św. Patryka i dzieci osierocone. Dziękujemy za okazywane nam niezmiennie od dwunastu lat zaufanie!

Zarząd i Członkowie
OTOP

Fundacja Hospicyjna **Fundusz Dzieci Osieroconych**

Pomagamy dzieciom i młodzieży w żałobie

Patronat honorowy: MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ, RZECZNIK PRAW DZIECKA, MIKOLAJ POKORSKI

Patronat merytoryczny: SWPS

Ambasaderzy: Henryka Kizywonos-Strycharzka, Dorota Kolał, Katarzyna Dobrzyńska, Piotr Piła, Michał Pieta

Sponsor: Satel

Patronaty medialne: TVP, TELEWIZJA POLSKA, nrgo.pl, GOSIC

Po śmierci bliskiej osoby nic już nie jest takie, jak było. Znika poczucie bezpieczeństwa, pojawia się lęk o przyszłość. Program „Tumbo Pomaga” powstał, by pomóc dzieciom i młodzieży w żałobie odbudować życie po stracie. Pomóżmy im wygrać jutro!

Wyślij SMS o treści **POMAGAM** pod numer 7279 (koszt 2 zł + VAT)

Dokonaj wpłaty, wykorzystując blankiet umieszczony na odwrocie lub przelewem internetowym na nr konta: 93 1540 1098 2001 5562 4727 0011

Skontaktuj się z nami, zamów do swojej firmy lub szkoły skarbonkę i przeprowadź zbiórkę na rzecz naszych podopiecznych.

Więcej informacji o programie na: www.tumbopomaga.pl

Fundacja Hospicyjna od 8 lat otacza opieką psychologiczną, socjalną i edukacyjną dzieci osierocone. Wspólnie możemy im zapewnić lepszy start w dorosłość!

Fundacja Hospicyjna, 80-208 Gdańsk ul. Chodowieckiego 10, tel.: (58) 345 90 60 KRS 0000 201 002

www.fundacjahospicyjna.pl

